

Nya violinprofessorn Cecilia Zilliacus: "Allt är lite bättre i Finland"

■ Violinisten Cecilia Zilliacus med rötter i Helsingfors och Vasa är ny violinprofessor vid Sibelius-Akademien FOTO: RICHARD NORDGREN

NYHETSCHEF
Dan Lolax
dan.lolax@hbl.fiFacebook: HBL Kultur
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

Titeln är densamma men arbetsplatsen en annan då violinprofessorn Cecilia Zilliacus flyttar från Kungliga musikhögskolan till Sibelius-Akademien i höst.

– Det här rummet har skolans sämsta akustik, säger Cecilia Zilliacus när hon stämmer violinen i ett av rummen i Kungliga musikhögskolan i Stockholm.

I stället går vi ut i en stor hall med högt i tak, stora fönster och studerande som spelar pingis i den andra ändan.

Hon plockar leende upp sin Nicolo Gagliano ur lådan, sätter en liten duk på violinens hakstöd, klämmer fast den under hakan och spelar några toner. Med ett brett leende. Cecilia Zilliacus har lätt för att le. Hon får göra det hon älskar. Snart får hon göra det i Finland.

Medan hon spelar lite fortsätter klickandet från racketar och boll. En ung man som sitter i närheten tittar upp lite förvånad för att se vem det är som spelar så vackert.

Zilliacus skyndar över till honom för att be om ursäkt om hon stör men får svaret:

– Absolut inte. Fortsätt gärna.
– Vilken härlig akustik här är. Här borde man ha konserter, utbrister hon.

Musikaliteten finns i familjen

Cecilia Zilliacus är violinprofessor vid Kungliga musikhögskolan i Stockholm sedan 2018 och har undervisat på högskolan i 17 år.

Att det blev violin var inte något självklart val för henne som barn. När hon var sju år var nyårskonserterna från Wien hennes enda kontakt med instrumentet. Det är i alla fall dem hon kommer ihåg.

– Nej, valet var inte självklart för mig. Det var mamma som tyckte att jag skulle spela violin.

Hon har hunnit testa andra instrument också. Blockflöjt – ”det spelade alla i grundskolan” – gitarr och piano. Och hon sjöng i kör i Kungsholmens gymnasium.

– Inget var sådant att jag funderade på att byta instrument, säger hon.

Musikaliteten finns i familjen, båda föräldrarna var eller är musiker. Mamma Stina som dog för några år sedan var musiker. Hon var ursprungligen från Vasa. Pappa Lasse Zilliacus, från Helsingfors, är pianist, kormästare och var repetitör vid Kungliga operan under många år. Halvsysteren Ylvali är också violinist.

Den stora förändringen skedde när Ulla Magnusson trädde in i bilden.

– Hon var min lärare från att jag var 11 år tills jag kom hit, säger Zilliacus och visar med en svepande rörelse på Kungliga musikhögskolan.

Det fanns dagar när den unga eleven inte hade övat tillräckligt och inte ville gå på Magnussons lektioner, men när modern frågade om hon vill sluta spela var svaret givet.

– Jag sa nej, nej! Jag vet precis när det var och hur det kändes. Det var en *game changer*, säger hon medan hon dricker de sista klunkarna ur tekoppen och fortsätter med en smoothie.

■ Cecilia Zilliacus med sin Nicolo Gagliano-violin från Järnåkerfonden. – Jag har haft den jättelänge. Ända sedan 1999. FOTO: RICHARD NORDGREN

PROFIL

Cecilia Zilliacus

● **Född:** 1972.

● **Familj:** Man och två barn i skolåldern.

● **Bor:** I Stockholm.

● **Utbildning:** Hochschule für Musik und Tanz i Köln och Kungliga musikhögskolan i Stockholm.

● **Jobbar som:** Violinprofessor vid Kungliga musikhögskolan. Flyttar i höst till Sibelius-Akademien där hon blir ny musikprofessor.

● **Hon är drivande kraft** i stråktionen

ZilliacusPerssonRaitinen som nu har paus efter att en av medlemmarna har fått en stroke.

● **Konstnärlig ledare** för Katrinas kammarmusikfestival på Åland som ordnas den 8-12 augusti.

● **Tidigare konstnärlig ledare** för Korsholms festspel.

● **Finlandskoppling:** Fadern Lasse Zilliacus är från Helsingfors medan mamman Stina var från Vasa.

● **Familjen har** en sommarstuga i Oravais.

Hon kallar Ulla Magnusson för ett fenomen.

– När hon fyllde 80 förra året firade vi henne här och bjöd in gamla elever. Det var ju hur många som helst, alla är aktiva i olika nivåer i musiklivet. Det är helt otroligt vad hon har gjort.

Att börja studera vid högskolan innebar att alla andra skolämnen fick bli.

– Jag behövde inte hålla på med fysik och kemi och allt annat som man måste göra där. Jag övade ju redan ganska mycket. När jag gick i gymnasiet gjorde jag det på hålltimmer.

I Kungliga musikhögskolan fanns det tid att öva.

I dag är det annorlunda igen.

Åland är viktigt

Hennes engagemang delas av professuren på musikhögskolan och andra projekt. Hon var konstnärlig ledare för Korsholms festspel ännu i fjol. Hon är konstnärlig ledare för Katrinas kammarmusikfestival.

– Åland är viktigt för mig.

Temat för festivalen är i år ”rörelse” och för Zilliacus innebär det att utforska nästan helt nya konstformer. Hon kommer att uruppföra ett verk där hon både

”Jag är så glad att få ta del av det finska musiklivet, att få vara med på riktigt. Det betyder mycket för mig, jag börjar bli gammal och sentimental.

spelar sitt instrument – och dansar.

– Jag har älskat att dansa ända sedan jag var ett barn. När jag var yngre dansade jag jazzbalett under studietiden och för fem år sedan började jag med klassisk balett.

Hon berättar entusiastiskt om hur det kändes efter den första lektionen och nu ska violinen och dansandet kombineras och visas för publik i augusti.

Hon kallar det skämtsamt för ett egoprojekt.

– Att spela fiol är väldigt fysiskt. Det spelar roll hur man står. Jag tycker att det är roligt med kroppskontroll och att röra på sig.

– Alltså det är jobbigt som fan. Man måste tänka. Och det är estetik, det är konst. Så det finns liksom allt där.

Hon har gjort ett pilotprojekt för att se om det överhuvudtaget fungerar och under kammarmusikfestivalen får publiken se något helt nytt. Tanken var att det skulle vara tre, fyra minuter långt. Nu är det sju minuter som hon och koreografen Joakim Stephenson jobbar med.

För henne betyder rörelse också annat än dans.

– Ordet är intressant. ”Rörelse” kan betyda så mycket. Förstås dans, men det är också resor. Det är tid. Rörelse över tid. Rörelse som att man blir röd.

Samtidigt finns det en oro för att det blir ”pretto”, pretentiöst och ett fiasko.

Ändå ska man komma ihåg att branschtidningen The Strad redan för fem år sedan skrev att Zilliacus är ”ovanligt musikalisk och ett levande bevis på att det alltid är möjligt att hitta på omöjliga idéer”.

Till Helsingfors

I våras tog Cecilia Zilliacus ett steg vidare i karriären när hon bland 43 sökande utnämndes till professor vid Sibelius-Akademien i Helsingfors.

Vad betyder det för dig?

– Jag är väldigt glad. Jag trivs jättebra här på KMH med mina studenter. Allt är lite större och bättre i Finland, säger hon och konstaterar att hon kanske har en lite romantisk bild av Finland.

– Svenskar har en tendens att ha det. Ja, allt är lite bättre i Finland. Särskilt för oss finlandssvenskar i exil.

Hon säger att det ska bli kul att ”få lite mera muskler, lite mer tid och lite bättre förutsättningar att göra jobbet”.

Hon säger att det känns som om den finska undervisningen är som en blandning av rysk och svensk. Den svenska kan ibland kännas ”lite jolmig”.

– För det andra är jag så glad att få ta del av det finska musiklivet, att få vara med på riktigt. Det betyder mycket för mig, jag börjar bli gammal och sentimental, säger hon och fyrar av sitt bländande leende.

– Jag har alltid tyckt om att vara i Finland och känt mig hemma där.

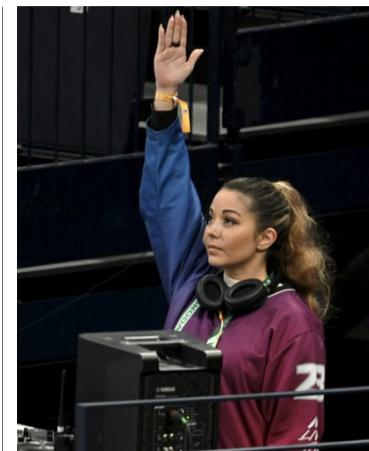
Hur är det med finskan?

– Jag har pluggat när jag insett att alla mina släktingar talar finska, utom min halvsyster. Men så har de också gått i finsk skola.

På Finlandsinstitutet i Stockholm har hon tagit kurser i ett par års tid men eldprovet var när hon var i Nurmes förra sommaren och människorna som hon träffade där ”hade tålmod att vänta tills jag hade förstått”.

Familjen kommer inte att flytta med. Ett barn går i gymnasiet, det andra i högskolan. Att flytta till en ny stad är inte aktuellt för dem.

Richard Nordgren
richard.nordgren@hbl.fi

■ Amanda Harkimo spelar musik på ishockey-VM. FOTO: HEIKKI SAUKKO-MAA/LEHTIKUVA

VM:s discjockey Amanda Harkimo spelar Käärijä på varje match

VM:s discjockey Amanda Harkimo har en bred repertoar av låtar som hon spelar för publiken, men det finns vissa låtar som spelas på varje match.

Discjockey Amanda Harkimo ansvarar för musiken vid pauser och avbrott i matcherna i ishockey-VM. Harkimo är en erfaren discjockey som gör sitt sjunde VM. När hon inledde sitt värv med att spela musik på VM var hon minderårig.

Hon har sett en klar utveckling i utbudet av musik på idrottsevenemang.

– När jag började så var det mest rockmusik som gällde, men nu för tiden vill publiken höra olika stilar och framför allt sådan musik som man kan klappa takten till. Min uppgift är att höja stämningen och sedan givetvis se till att jag med mina musikval kan boosta Finland så att laget vinner. Jag har fått god respons på mina låtar.

Vilka låtar som hon väljer beror helt på vilka lag som spelar. Repertoaren ska innehålla musik från de länder som är på isen. Det finns en låt som finns med på Amanda Harkimos spellista i varje match – Käärijäs *Cha cha cha*.

– Det är en låt som fungerar i varje match – oberoende av vilket lag som är på isen. Det är en låt som är så hajpad att alla känner igen den och alla vill höra.

Utöver *Cha cha cha* så har Harkimo personliga favoriter som alltid finns med på repertoaren. Till dem hör AC/DC:s *Thunderstruck*, låtar med JVG som till exempel *Ikuinen vappu* eller *Voitolla yöhön* samt *Zombie Nations Kernkraft 400*.

Amanda Harkimo har sedan 2006 fungerat som discjockey på heltid. Utöver idrottsevenemang som hockey-VM och basketlandslagens matcher spelar hon musik också på klubbar.

– Men på klubbarna är repertoaren en helt annan. Jag skulle aldrig spela *Thunderstruck* på en klubb, säger Harkimo.

Niclas Lönnqvist
niclas.lonnqvist@hbl.fi